Proves d'accés a la Universitat. Curs 2008-2009

Ciències de la Terra i del medi ambient

Sèrie 1

Opció	d'examen
-------	----------

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

(Marquou or quaur	o do ropolo inada)
OPCIÓ A	OPCIÓ B

1	
2	
3	
4	
Total	

Suma de notes parcials

Etiqueta identificadora de l'alumne/a	Etiqueta de qualificació
Ubicació del tribunal	
Número del tribunal	

Feu els exercicis 1 i 2 i trieu UNA de les dues opcions (A o B), cadascuna de les quals consta de dos exercicis (exercicis 3 i 4). En total, heu de fer quatre exercicis.

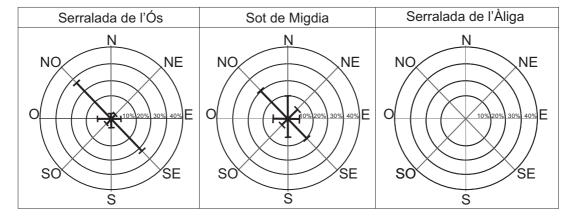
Exercici 1 (obligatori)

[3 punts]

Entenem per *direcció del vent* la que és determinada pel sentit en què aquest bufa, és a dir, el vent té direcció oest quan el corrent d'aire ve de l'oest. Els registres continus de la direcció del vent amb el penell ens permeten fer per a cada indret un diagrama polar, anomenat també *rosa dels vents*, que indica el percentatge de temps durant el qual el vent ha bufat en una direcció determinada. La longitud dels vectors del diagrama polar és proporcional a la quantitat d'hores que bufa el vent en la direcció considerada.

1. A partir d'un estudi dut a terme a la comarca de la Vall Fosca per a determinar l'emplaçament d'uns aerogeneradors que abastin d'energia elèctrica la comarca, s'han obtingut els resultats següents (els percentatges d'hores són aproximats):

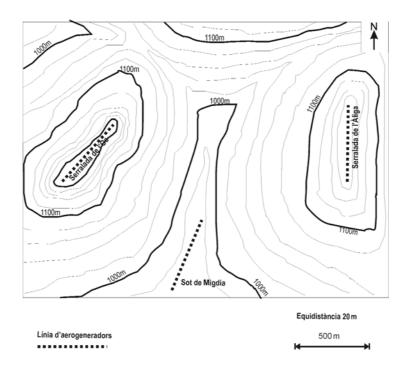
Estació	Velocitat mitjana	Rumb	N	NE	Е	SE	S	SO	О	NO	<i>Calmes</i> < 2,5 m/s	Total
Serralada	5.2 m/s	Hores	85	82	261	1398	202	69	293	1 527	1794	5711
de l'Ós	5,3 m/s	% hores	1%	1%	5%	24%	4 %	1%	5%	27%	31%	100%
Sot de	4 /	Hores	1051	438	263	964	701	175	438	1840	2891	8761
Migdia	4 m/s	% hores									33 %	100%
Serralada	C A l-	Hores	1944	1217	237	854	997	252	113	140	1814	7 5 6 8
de l'Àliga	6,4 m/s	% hores									24%	100%

- *a*) Empleneu els espais buits de la taula del Sot de Migdia amb els percentatges aproximats corresponents del diagrama polar i els de la Serralada de l'Àliga fent els càlculs pertinents.
- **b**) Representeu els resultats obtinguts per a la Serralada de l'Àliga en el diagrama polar corresponent.

2. Per a concretar l'emplaçament dels molins de vent en un indret determinat, cal que la velocitat mitjana del vent sigui superior a 5 m/s i que la direcció majoritària del vent sigui perpendicular a la línia d'emplaçament dels aerogeneradors.

En la figura següent podeu observar el mapa topogràfic de la zona.

- *a*) Indiqueu, amb una X, en la primera columna del quadre següent, quin o quins indrets són idonis per a instal·lar aerogeneradors d'acord amb les variables de les taules de la pàgina anterior i el mapa topogràfic d'aquí damunt.
- **b**) Justifiqueu en la segona columna, i per a cada cas, les raons per les quals cada indret és o no és un lloc idoni per a instal·lar-hi els aerogeneradors.

Estació	Idoneïtat	Justificació de la idoneïtat o de la manca d'idoneïtat
Serralada de l'Ós		
Sot de Migdia		
Serralada de l'Àliga		

3.	Indiqueu dos impactes positius i dos de negatius relacionats amb l'ús d'aerogene-
	radors per a produir energia elèctrica.

Impactes positius	Impactes negatius

Exercici 2 (obligatori)

[2 punts]

1. La minimització dels residus sòlids és un dels objectius principals de les Administracions públiques per a afrontar-ne l'augment continuat. Hi ha tres grans àmbits d'actuació: la reducció, la transformació i l'eliminació dels residus. Descriviu en què consisteixen.

Àmbit	Descripció
Reducció	
Transformació	
Eliminació	

2. Completeu el quadre següent esmentant un problema mediambiental que pot generar cadascuna de les activitats que es mencionen, en l'àmbit que s'indica per a cada cas.

Activitat	Problema mediambiental	Àmbit
Incineradores		Atmosfera
Abocaments industrials		Hidrosfera
Activitats extractives		Geosfera
Centrals tèrmiques		Edafosfera

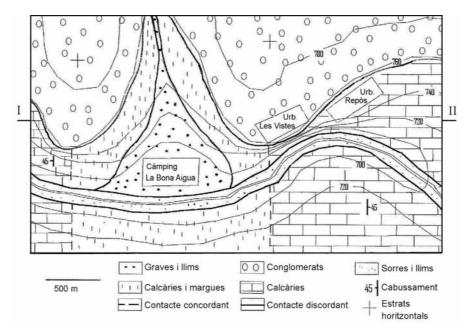
OPCIÓ A

Exercici 3

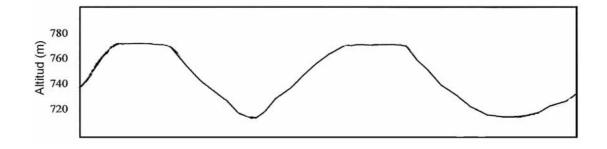
[3 punts]

A la comarca del Sinerès hi ha una zona muntanyosa en la qual es vol instal·lar un càmping i construir diverses urbanitzacions. Tot i que la zona és turísticament molt atractiva, els tècnics consideren que algunes construccions poden patir una sèrie de riscos geològics.

Observeu detingudament el mapa geològic de la zona i contesteu les qüestions següents:

1. Representeu el tall geològic de la zona assenyalada (I-II) en el perfil topogràfic següent.

	Risc geològic	Raonament
Càmping La Bona Aigua		
		Mesura
	r tal de minimitzar-l	a un dels riscos i expliqueu una mesura que los.
	Risc geològic	Raonament
Urbanització Les Vistes	Risc geològic	Raonament
	Risc geològic	Raonament
Les Vistes Urbanització		Raonament Mesura
Les Vistes Urbanització		

2.

3.

Exercici 4

[2 punts]

Un terratrèmol de 7,9 graus en l'escala de Richter va afectar una regió al sud-oest de la Xina. El fort sisme es va sentir també en indrets com ara el Tibet i tan allunyats com Pequín i Bangkok. L'epicentre es va localitzar a noranta-dos kilòmetres de la capital d'aquesta regió, que té uns deu milions d'habitants.

El terratrèmol va provocar molts danys, amb trenta mil morts i milers de desapareguts. Es van registrar més de tres-centes rèpliques.

1. Responed a les questions seguents	1.	Responeu a	les c	güestions	següents:
--------------------------------------	----	------------	-------	-----------	-----------

a)	Expliqueu	el significat	de les	paraules e	en negreta	del text.

b) Expliqueu què mesura l'escala de Richter.

2. A partir de la informació del mapa següent:

FONT: *El Periódico de Catalunya* (12 maig 2008) [adaptat].

a) Expliqueu quina ha estat la causa del sisme.

b) Aquesta regió ha estat castigada diferents anys per terratrèmols, tot i que no sempre han provocat els mateixos danys. El risc sísmic depèn dels termes *vulne-rabilitat*, *exposició* i *perillositat*. Valoreu quin d'aquests termes té importància en aquesta regió.

OPCIÓ B

Exercici 3

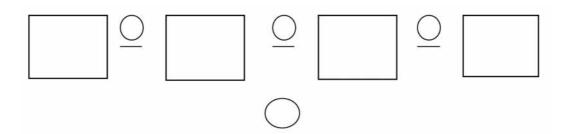
[3 punts]

Llegiu el text següent:

Bona part dels recursos forestals de Costa Rica van ser talats per a <u>desenvolupar la ramaderia extensiva</u> destinada a l'explotació de carn. Moltes de les noves zones de <u>terres de pastura s'erosionaren</u> i es van abandonar. Als forts pendents dels turons, durant l'època de les pluges torrencials, es registraven moviments de terres que destruïen pobles i carreteres. La capa superficial de <u>les terres erosionades</u> va fer disminuir les reserves d'aigua de les preses hidroelèctriques o <u>es va precipitar a l'oceà</u>, on va enterrar i matar els esculls coral·lins i la <u>població ictícola</u>. La terra conservarà les cicatrius del curt temps de la producció intensiva de carn costa-riquenya durant molt de temps [...].

Traducció feta a partir del text de Donella H. Meadows. Más allá de los límites del crecimiento. 1992

- 1. Pareu atenció al fragment anterior i responeu a les questions següents:
 - *a*) Establiu la relació causal encadenada entre la ramaderia extensiva i la pesca de la zona, i indiqueu si el resultat final és de signe positiu o negatiu.

b) Expliqueu per què, en aquest cas, no es pot fer un bucle de realimentació.

	Recurs	Justificació
nomeneu	quatre beneficis que apo	orten els boscos a la humanitat.
nomeneu	quatre beneficis que apo	orten els boscos a la humanitat.
nomeneu	quatre beneficis que apo	orten els boscos a la humanitat.
nomeneu	quatre beneficis que apo	orten els boscos a la humanitat.
nomeneu	quatre beneficis que apo	orten els boscos a la humanitat.
nomeneu	quatre beneficis que apo	orten els boscos a la humanitat.
nomeneu	quatre beneficis que apo	orten els boscos a la humanitat.

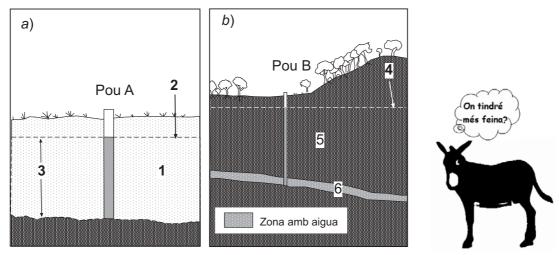
2. Esmenteu quatre recursos que van decaure a conseqüència d'aquesta explotació i

Exercici 4

[2 punts]

Tradicionalment, per a regar l'horta de moltes zones del nostre país s'utilitzaven pous.

En les il·lustracions següents podeu observar dos pous tradicionals i la relació amb els aquífers que s'explotaven.

FONT: Adaptat a partir de J. TRILLA. *Enciclopèdia de Menorca*. 1979.

1. Responeu a les questions seguents:

a) Completeu el quadre amb els números corresponents que apareixen en les il·lustracions (1, 2, 3, 4, 5 i 6).

Aqüífer captiu	
Aqüífer lliure	
Nivell freàtic	
Nivell piezomètric mínim	
Roca permeable	
Roca impermeable	

b)	En quin pou	ı caldria	utilitzar	un ruc	i una	sínia*	per a	bombar	aigua	durant	tot
	l'any? Justifi	queu la	resposta.								

2. Calculeu la quantitat d'aigua que es podria utilitzar d'un pou a partir de les dades següents:

Superfícies de recàrrega de l'aqüífer	10 km ²
Precipitació de la zona	500 L/m² ⋅ any
Evapotranspiració (% respecte a la precipitació)	50%
Escolament superficial (% respecte a la precipitació)	25%

^{*} Sínia: màquina d'elevar aigua que consisteix en una roda horitzontal, accionada per un animal.

	Etiqueta del corrector/a
Etiqueta identificadora de l'a	alumne/a
Enqueta identificadora de ra	aumino/a

